

Témata kurzu Environmentální výchova

Jarní semestr 2012, Mgr. K. Trnková, Ph. D.

29.2. Úvod do kurzu

14. 3. Environmentální a ekologická výchova ve světě a v ČR – vzdělávací politika v EV, EV ve školní a mimoškolní oblasti

28. 3. Směry environmentální výchovy

11.4. Prezentace studentů

25.4. Prezentace studentů

9. 5. Exkurze

Zápočet:

aktivní účast na seminářích

poster nebo ekovýchovná aktivita (osobní účast + papírová podoba)

recenze vybrané publikace

Charakteru kurzu:

Tento kurzu by měl mít interaktivní povahu. Předpokládám, že se vzájemně můžeme obohatit o to, co víme o stavu a procesech spjatých s životním a přírodním prostředím a zároveň si můžeme předat vlastní zkušenosti.

Studijní a doporučená literatura:

Černoušek, Michal. *Psychologie životního prostředí*. Praha: UK, 1992. ISBN 80-7066-550-5

Činčera, Jan. *Environmentální výchova: od cílů k prostředkům*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-147-8

Dlouhá, Jana (edit.) - Vědění a participace. Teoretická východiska environmentálního vzdělání. Karolinum, 2009, ISBN: 978-80-246-1656-8, 228 str.

Kohák, Erazim, Kolářský, Rudolf, Míchal, Igor (ed.). *Závod s časem. Texty z morální ekologie*. Praha: MŽP, Torst, 1996.

Máchal, Aleš. *Špetka dobromysli*. Brno: Ekocentrum, 1996. ISBN 80-901668-6-5

Máchal, Aleš. *Průvodce praktickou ekologickou výchovou*. Brno: Rezekvítek, Lipka, 2000. ISBN 80-902954-0-1

Pavel Nováček: *Udržitelný rozvoj*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. ISBN 978-80-244-2514-6

Pike, Graham, Selby, David. *Cvičení a hry pro globální výchovu 2*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-474-5

Pike, Graham, Selby, David. *Globální výchova*. Praha: Grada, 1994. ISBN 80-85623-98-6

Elektronický časopis **Envigogika** - <http://envigogika.cuni.cz/>

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR –
[http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_dokumenty_evvo_cr/\\$FILE/OEV-OVO_SP%20EVVO-20081105.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/strategie_dokumenty_evvo_cr/$FILE/OEV-OVO_SP%20EVVO-20081105.pdf)

Metodický pokyn environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty -
<http://www.msmt.cz/vzdelavani/metodicky-pokyn-environmentalniho-vzdelavani-vychovy-a?highlightWords=EVVO>

Poster

(Ize zpracovat ve 2-3 lidech, čas – 10 minut, 3 podněty k diskusi)

Cílem zpracování posteru je seznámit se s hlavními tématy související se stavem ŽP a s environmentální výchovou. Dalšími cíli je tvořivá činnost, vzájemná spolupráce, procvičení schopnosti prezentace výsledků, diskuse a vzájemného hodnocení.

Poster je anglické slovo pro plakát, v našem kursu tím míním zpracování informací formou heslovitého, ilustrovaného plakátu na balicí papír formátu A2 nebo A1. U posteru, což je forma běžně užívaná na vědeckých konferencích, je důležité vybrat pouze to podstatné, co Vám samotným připadá důležité a zajímavé, a dobře to graficky prezentovat (využívejte různé typy písma, různé grafy, tabulky, fotografie či jiné obrazové a grafické prvky). Poster musí být čitelný i z větší dálky. Ilustrace jsou vítány, tvořivosti se meze nekladou, důležitá je sdělnost. Výsledky budete prezentovat kolegům, budete na to mít asi 10 minut. Po té se bude o tématu krátce diskutovat (5 minut).

Poster můžete zpracovat ve skupině 2 – 3 lidí. Bude důležité, aby se všichni podílely na prezentování posteru.

Téma pro poster je třeba předem se mnou dohodnout, mohu poskytnout tipy i materiály.

- globální oteplování
- doprava
- odpady
- energie z neobnovitelných zdrojů
- energie z obnovitelných zdrojů

- deštné pralesy
- potravinové zdroje
- dobrovolná skromnost
- ohrožení lokálních kultur
- ohrožení biotopů/ ekosystémů (jiných než deštné pralesy)
- domácí ekologie
- ekologické stavění a úspory energie
- konkrétní centrum ekologické výchovy
- ekologická hnutí a organizace v ČR (i ve světě) – vždy jedno
- ... a další (po konzultaci)

Většina témat je široká, proto je nutné se domluvit na zúžení, hlavně tehdy, objeví-li se dva zájemci o totéž téma.

nebo alternativně realizovat na účastnících kurzu

Ekovýchovnou aktivitu

Ize je zpracovat a provést ve čtveřici, v čase 45 minut (+ max. 10 min na reflexi). Téma je libovolné, lze se inspirovat z témat referátů. Tuto aktivitu rovněž zpracujte v písemné podobě metodického návodu (cíle, věk a počet účastníků, pravidla, pomůcky, reflexe).

Recenze knihy

Cílem recenze je stručně popsat obsah knihy, kterou si vyberete ze seznamu, a vyjádřit svůj názor na ni. Na začátku textu uveďte své jméno, kurs, datum, heslo "recenze" a kompletní citaci knihy, tj. autory, název, vydavatelství, místo a rok vydání, počet stran. Rozsah by měl být zhruba 2-3 normostrany. Z textu by mělo být jasné, co je obsah knihy a co je Váš názor na tento obsah!

Při psaní názorové části práce použijte jako vodítka následující otázky: Proč jste si vybrali právě tuto knihu? Jak se Vám četla? Jsou Vám názory autora blízké? Co Vás zaujalo, co překvapilo, s čím souhlasíte, s čím ne? O jaký žánr jde? Připomíná Vám něco v ní vlastní zkušenost, jinou četbu, názor, zážitek? Jak Vás kniha ovlivnila (či neovlivnila) v osobní rovině? Svě názory na obsah knihy se snažte dokladovat konkrétními citáty nebo odkazy na stránku, kde je text, s nímž polemizujete.

Seznam autorů a titulů (bez konkrétních bibliografických údajů):

Lovelock, James: Gaia. Živoucí planeta
Lorenz, Konrad: Takzvané zlo *nebo* Osm smrtelných hříchů
Weizsaecker, Lovins, Lovinsová: Faktor čtyři
Librová, Hana: Pestří a zelení. *nebo* Vlažní a váhaví.
Fromm, Erich: Mít nebo být. *nebo* Strach ze svobody.
Schumacher, E., F.: The Small is beautiful. *dostupné i česky jako Malé je milé*
Černoušek, Michal: Psychologie životního prostředí.
Šmajš, Josef: Příroda a kultura.
Meadows a Meadows: Překročení mezí. *nebo* Meze růstu.
Seed, J.: Myslet jako hora.
Capro, F. Bod obratu *nebo* Ekologická výchova. Učení ve skutečném světě.
Chardin, Teilhard de: Místo člověka v přírodě.
Hadač, E.: Ekologické katastrofy
Camozzi, Anne: Adult environmental education : a workbook to move from worlds to action
(*knihovna FSS nebo FF*)
Veselovský, Zdeněk: Člověk a zvíře.
Musgrove, Frank: Ecstasy and holiness : counter culture and the open society
Environmental education activity guide : pre K-8 (*knihovna FSS*)
Bill Devall, George Sessions: Hlboká ekológia
Wright, Robert: Morální zvíře : proč jsme to, co jsme
Keller, Jan: Šok z prosperity *nebo* Až na dno blahobytu
Sheldrake, Rupert: Tao přírody
Kohák, Erazim: Člověk, dobro, zlo. *nebo* Závod s časem. *nebo jiné*
Beck, Ulrich: Riziková společnost - Na cestě k jiné moderně
Mezřický, Václav: Environmentální politika a udržitelný rozvoj
Stibral, Karel: Proč je příroda krásná? Estetické vnímání přírody v novověku
Cílek, Václav: Makom. Kniha míst *nebo* Krajiny vnitřní a vnější
Lužný, Dušan: Hledání ztracené jednoty. Průniky nových náboženství a ekologie
Rozsak, Theodore: Kde končí pustina?
Albert Schweitzer: Nauka úcty k životu
Hazel Hendersonová: Za horizontem globalizace. Utváření udržitelné globální ekonomiky.
Bedřich Moldan - Podmaněná planeta, Karolinum, 2009, ISBN: 978-80-246-1580-6, 336 str.
případně se dohodněte s vyučující na jiné knize